

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

II. ÚS 71/09-11

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 12. februára 2009 predbežne prerokoval sťažnosť Ing. M. H. – P., G., zastúpeného advokátkou JUDr. R. F., Š., vo veci namietaného porušenia základných práv podľa čl. 12 ods. 1 a 4, čl. 13 ods. 1 písm. a), čl. 20 ods. 1, čl. 46 ods. 1 a čl. 47 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a práva podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Krajského súdu v Bratislave v konaní vedenom pod sp. zn. 55 Cbi 203/01 a jeho rozsudkom z 21. februára 2008 a postupom Najvyššieho súdu Slovenskej republiky v konaní vedenom pod sp. zn. 2 Obo 69/2008 a jeho uznesením zo 17. júla 2008 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť Ing. M. H. – P., o d m i e t a .

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 10. októbra 2008 doručená sťažnosť Ing. M. H. – P., G. (ďalej len „sťažovateľ“), ktorou namietal porušenie základných práv podľa čl. 12 ods. 1 a 4, čl. 13 ods. 1 písm. a), čl. 20 ods. 1, čl. 46 ods. 1 a čl. 47 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práva podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“)

postupom Krajského súdu v Bratislave (ďalej len „krajský súd“) v konaní vedenom pod sp. zn. 55 Cbi 203/01 a jeho rozsudkom z 21. februára 2008 a postupom Najvyššieho súdu Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) v konaní vedenom pod sp. zn. 2 Obo 69/2008 a jeho uznesením zo 17. júla 2008.

Sťažovateľ vo svojej sťažnosti uvádza, že krajský súd na základe jeho návrhu vedenom pod sp. zn. 55 Cbi 203/01 rozsudkom z 21. februára 2008 určil, že pohľadávka sťažovateľa v konkurze vedenom pod sp. zn. 4 K 367/99 je oprávnená v sume 700 000 Sk, vo zvyšnej časti návrh zamietol a žalovaného zaviazal uhradiť náhradu trov konania v sume 6 688 Sk. Proti predmetnému rozhodnutiu z dôvodu sťažovateľom uplatnenia si trov konania v sume 21 771,50 Sk, podal sťažovateľ odvolanie v časti nepriznanej požadovanej výšky náhrady trov konania. O odvolaní sťažovateľa rozhodol najvyšší súd uznesením z 18. augusta 2008 tak, že rozsudok prvostupňového súdu v napadnutej časti výroku o náhrade trov konania potvrdil.

Podľa sťažovateľa všeobecné sudy (krajský súd i najvyšší súd) svojimi rozhodnutiami porušili jeho základné práva podľa čl. 12 ods. 1 a 4, čl. 13 ods. 1 písm. a), čl. 20 ods. 1, čl. 46 ods. 1 a čl. 47 ods. 2 ústavy a právo podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru.

Na základe uvedených skutočností sťažovateľ žiadal, aby ústavný súd nálezom vyslovil porušenie označených základných práv podľa ústavy a práva podľa dohovoru postupom krajského súdu v konaní vedenom pod sp. zn. 55 Cbi 203/01 a jeho rozsudkom z 21. februára 2008 a postupom najvyššieho súdu v konaní vedenom pod sp. zn. 2 Obo 69/2008 a jeho uznesením zo 17. júla 2008, zrušil označené rozhodnutia krajského súdu a najvyššieho súdu a vec vrátil krajskému súdu na ďalšie konanie a rozhodnutie a priznal mu náhradu trov právneho zastúpenia v sume 28 179,20 Sk, ktorú sú krajský súd a najvyšší súd povinné uhradiť spoločne a nerozdielne k rukám jeho právnej zástupkyne do dvoch mesiacov od právoplatnosti rozhodnutia ústavného súdu.

II.

Ústavný súd ako nezávislý súdny orgán ochrany ústavnosti rozhoduje podľa čl. 127 ods. 1 ústavy o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Podľa čl. 127 ods. 2 prvej vety ústavy ak ústavný súd vyhovie sťažnosti, svojím rozhodnutím vysloví, že právoplatným rozhodnutím, opatrením alebo iným zásahom boli porušené práva alebo slobody podľa odseku 1, zruší také rozhodnutie, opatrenie alebo iný zásah.

Ústavný súd podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) každý návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa, ak tento zákon neustanovuje inak. Pri predbežnom prerokovaní každého návrhu ústavný súd skúma, či dôvody uvedené v § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie. Podľa tohto ustanovenia návrhy vo veciach, na ktorých prerokovanie nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú zákonom predpísané náležitosti, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene, môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

Predmetom konania pred ústavným súdom bolo posúdenie, či postupom krajského súdu v konaní vedenom pod sp. zn. 55 Cbi 203/01 a jeho rozsudkom z 21. februára 2008 a postupom najvyššieho súdu v konaní vedenom pod sp. zn. 2 Obo 69/2008 a jeho

uznesením zo 17. júla 2008 došlo k porušeniu označených základných práv podľa ústavy a práva na podľa dohovoru.

1. Podľa názoru ústavného súdu na konanie o tej časti sťažnosti, ktorou sťažovateľ namieta porušenie základných práv podľa čl. 12 ods. 1 a 4, čl. 13 ods. 1 písm. a), čl. 20 ods. 1, čl. 46 ods. 1 a čl. 47 ods. 2 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru postupom krajského súdu v konaní vedenom pod sp. zn. 55 Cbi 203/01 a jeho rozsudkom z 21. februára 2008, nie je daná právomoc ústavného súdu.

Ako vyplýva z citovaného čl. 127 ods. 1 ústavy právomoc ústavného súdu je daná iba vtedy, ak o ochrane základných práv alebo slobôd nerozhoduje iný súd. Právomoc ústavného súdu je preto v týchto prípadoch subsidiárna. O ochrane práv sťažovateľa, porušenie ktorých namieta, vo vzťahu ku konaniu krajského súdu (vo veci rozhodol rozsudkom z 21. februára 2008), proti ktorému sťažovateľ podal odvolanie, rozhodoval v odvolacom konaní najvyšší súd (uznesenie zo 17. júla 2008). Vzhľadom na uvedenú zásadu subsidiarity preto nie je v právomoci ústavného súdu preskúmať označené konanie krajského súdu a jeho rozsudok z 21. februára 2008.

Vychádzajúc z uvedených skutočností ústavný súd sťažnosť sťažovateľa v časti namietajúcej porušenie základných práv podľa čl. 12 ods. 1 a 4, čl. 13 ods. 1 písm. a), čl. 20 ods. 1, čl. 46 ods. 1 a čl. 47 ods. 2 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru postupom krajského súdu po predbežnom prerokovaní odmietol pre nedostatok svojej právomoci podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde.

2. Sťažovateľ namieta porušenie základných práv podľa čl. 12 ods. 1 a 4, čl. 13 ods. 1 písm. a), čl. 20 ods. 1, čl. 46 ods. 1 a čl. 47 ods. 2 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru aj postupom najvyššieho súdu v konaní vedenom pod sp. zn. 2 Obo 69/2008 a jeho uznesením zo 17. júla 2008, ktorým potvrdil rozsudok krajského súdu z 21. februára 2008.

O zjavnej neopodstatnenosti sťažnosti možno hovoriť vtedy, keď namietaným postupom všeobecného súdu nemohlo vôbec dôjsť k porušeniu toho základného práva alebo slobody, ktoré označil sťažovateľ, a to buď pre nedostatok vzájomnej príčinnej súvislosti medzi označeným postupom všeobecného súdu a základným právom alebo slobodou, porušenie ktorých namietal, prípadne z iných dôvodov. Za zjavne neopodstatnenú sťažnosť preto možno považovať tú sťažnosť, pri predbežnom prerokovaní ktorej ústavný súd nezistil žiadnu možnosť porušenia označeného základného práva alebo slobody, reálnosť ktorej by mohol posúdiť po jej prijatí na ďalšie konanie.

Najvyšší súd v odôvodnení svojho uznesenia uviedol:

„Najvyšší súd Slovenskej republiky prejednal odvolanie podľa § 212 ods. 1 O. s. p. bez nariadenia pojednávania podľa § 214 ods. 2 písm. f) O. s. p. a dospel k záveru, že nie je dôvodné.

Zo spisového materiálu odvolací súd zistil, že žalobca sa žalobným návrhom domáhal určenia pravosti pohľadávky vo výške 700 000 Sk prihlásenej do konkurzného konania na majetok úpadcu vedeného pod sp. zn. 4 K 367/99 ako pohľadávky I. triedy, ktorú správca konkurznej podstaty poprel na prieskumnom pojednávaní.

Predmetom odvolania sú trovy konania, konkrétne trovy právneho zastúpenia žalobcu pred súdom prvého stupňa.

Podľa § 142 ods. 1 O. s. p. účastníkovi, ktorý mal vo veci úspech, súd prizná náhradu trov potrebných na účelné uplatňovanie alebo bránenie právo proti účastníkovi, ktorý vo veci úspech nemal.

Súd prvého stupňa správne vyvodil, že ide o určovaní žalobu, preto žalobca aj zaplatil súdny poplatok vo výške 3 000 Sk (nie z hodnoty sporu 700 000 Sk). Súd prvého stupňa tiež správne ustálil, že právnomu zástupcovi žalobcu treba priznať náhradu trov právneho zastúpenia za jeden úkon právnej služby ako neoceniteľný úkon, a nie ako sa mylne domnieva právna zástupkyňa, že predmet sporu bol oceniteľný, pretože výška pohľadávky bola 700 000 Sk.

Odvolací súd taktiež súhlasí s názorom súdu prvého stupňa, keď priznal právnej zástupkyňi žalobcu náhradu cestovných nákladov iba do výšky verejného dopravného prostriedku, keď usúdil, že použitie osobného motorového vozidla netvorí náklady potrebné

na účelné uplatňovanie alebo bránenie práva voči druhému účastníkovi.

Aj pokiaľ ide o nepriznanú náhradu DPH, sa odvolací súd stotožnil so záverom súdu prvého stupňa. Ustanovenie § 18 ods. 4 vyhl. č. 644/2004 Z. z. o ktorý opiera právny zástupca svoj nárok, je v rozpore s ustanoveniami O. s. p., na základe ktorých súd priznáva náhradu trov konania. Súd nepriznáva náhradu trov konania advokátovi, pokiaľ nie je sám účastníkom konania, ale priznáva ju účastníkovi, ktorého advokát zastupoval. DPH alebo jej náhradu nemôže súd priznať účastníkovi ani jeho zástupcovi, pretože oprávneným na jej prijatie je štát. Ak právny zástupca platí DPH, nemôže svoju povinnosť prenášať na klienta, ktorého zastupuje, lebo mu to daňové predpisy neumožňujú. Náhradu DPH súd prvého stupňa správne účastníkovi nepriznal, pretože tieto trovy účastníkovi nevznikli v súvislosti s uplatňovaním a bránením práva a neboli účelne vynaložené v zmysle § 142 ods. 1 O. s. p.

Na základe tohto skutkového právneho stavu odvolací súd dospel k záveru, že rozsudkom v napadnutej časti trov konania treba podľa § 219 O. s. p. ako vecne správnu potvrdiť.“

Z rozhodnutia najvyššieho súdu vyplýva, že do odôvodnenia svojho uznesenia uviedol postup, akým dospel k záverom o potvrdení rozsudku krajského súdu, jeho uznesenie obsahuje výklad právnych noriem Občianskeho súdneho poriadku, ktorý nemožno považovať za zjavne neodôvodnený alebo arbitrárny. Najvyšší súd sa stotožnil s postupom a rozsudkom krajského súdu spôsobom, z ktorého je zrejmé, že postup a rozsudok krajského súdu považuje za zodpovedajúci zákonu.

Podľa názoru ústavného súdu najvyšší súd vykonal ústavne súladný výklad vtedy platných právnych predpisov, ktorý nie je svojvoľný a nepopiera zmysel interpretovaných a použitých právnych noriem.

Na tomto závere treba trvať napriek tomu, že sťažovateľ nesúhlasí s právnym názorom najvyššieho súdu, pretože porušenie práv nemožno vidieť len v tom, že najvyšší súd postupoval a rozhodoval bez toho, aby sa stotožnil s právnym názorom sťažovateľa.

Vzhľadom na už uvedené dôvody ústavný súd sťažnosť sťažovateľa v časti namietajúcej porušenie základných práv podľa čl. 12 ods. 1 a 4, čl. 13 ods. 1 písm. a), čl. 20 ods. 1, čl. 46 ods. 1 a čl. 47 ods. 2 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru postupom najvyššieho súdu v konaní vedenom pod sp. zn. 2 Obo 69/2008 a jeho uznesením zo 17. júla 2008 odmietol už pri predbežnom prerokovaní ako zjavne neopodstatnenú podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 12. februára 2009